

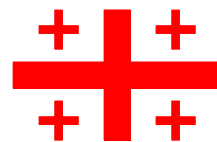
Struktura raportu

1. Wstęp.....	
2. Metoda.....	
3. Próba badawcza.....	
4. Postawa społeczeństwa gruzińskiego względem Unii Europejskiej.....	
4.1 Stosunek obywateli Gruzji do UE.....	
4.2 ...w perspektywie indywidualnego kapitału społecznego.....	
4.3 ...w perspektywie akceptacji praktyk klientelistycznych.....	
4.4 ...w perspektywie odczuwanej afektywnej polaryzacji.....	
4.5 ...w perspektywie poglądów nacjonalistycznych.....	
5. Podsumowanie wyników.....	
6. Bibliografia.....	

1. Wstęp

Gruzja jak wiele innych krajów Europy Wschodniej, targana jest obecnie silną polaryzacją społeczną i polityczną. Od roku 2020, proces ten znacząco zaczął się nasilać, a źródła intensyfikacji należy doszukiwać się w trudnym położeniu geo-politycznym samej Gruzji. Potrzeba intensywnego rozwoju gospodarczego oraz poszukiwanie gwarantów zachowania suwerenności i wzmocnienia bezpieczeństwa, zagrożonych agresywną polityką Federacji Rosyjskiej, skutkowały powszechnie panującą w opinii gruzińskich obywateli, nadzieją włączenia ich kraju do Unii Europejskiej.

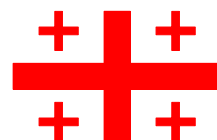
Przygotowania rządu gruzińskiego do tego, aby stało się to faktem, trwały od roku 2020. Z niejasnych przyczyn jednak, w roku 2024, nastąpił widoczny zwrot polityki rządu kierowanego przez premiera Irakli Gharibashvili, budującego coraz wyraźniejszą retorykę anty-unijną i pro-rosyjską. Skutkiem tego, nastąpiło znaczące pogorszenie się relacji rządu Gruzji i UE oraz oddaleniem się perspektywy formalnego włączenia Gruzji do grona krajów wspólnoty europejskiej.

Obserwując ten proces gruzińskie społeczeństwo, podzieliło się na zwolenników i przeciwników nowo tworzonej wizji. W ramach inicjatywy oddolnej samych obywateli i przy aktywnej postawie opozycji politycznej, organizowano masowe protesty i manifestacje poparcia dla kontynuacji pro-unijnej polityki (które w chwili pisania tego raportu nadal są organizowane), uzupełnianej o żądanie dymisji obecnego rządu (oskarżanego o korupcję i fałszowanie wyborów). Zdaje się jednak, że pożądane efekty tych działań obywatelskich nie przynoszą jeszcze jednoznacznych skutków i są one oficjalnie poddawane ostrej krytyce ze strony samego rządu, mediów rządowych oraz sprzyjającej obecnemu rządowi, pozostałej części gruzińskiego społeczeństwa. Wspomniane wyrazy pro-unijnych sentymentów oraz żądania o ustąpienie, przedstawiane są w retoryce pro-rządowej, jako niereprezentatywne dla większości gruzińskiego społeczeństwa oraz niejednokrotnie kończą się aresztowaniami manifestantów.

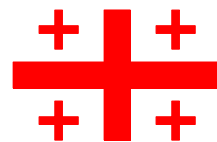
Sytuacja społeczna oraz polityczna w Gruzji jest zatem dynamiczna i wielowątkowa. Walka polityczna między pro-rządowymi i anty-rządowymi siłami politycznymi, sprzyja tworzeniu i pogłębianiu się podziałów społecznych, destabilizując dalszy rozwój Gruzji, czyniąc jakiegokolwiek przewidywania co do przyszłości gruzińskiego społeczeństwa niepewnymi.

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

2. Metoda

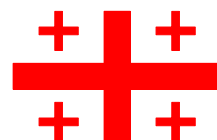

W odpowiedzi na dziejące się wydarzenia w Gruzji, polski zespół kierowany przez profesora dr hab. Piotra Sulę (główny koordynator projektu) z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz gruziński zespół kierowany przez profesora Bakura Kvashilava z uniwersytetu GIPPA, zrealizował projekt badawczy, którego celem było poznanie opinii oraz motywacji obywateli gruzińskich w odniesieniu do Unii Europejskiej. Kontekstu do lepszego zrozumienia opinii i motywacji Gruzinów, miały dostarczyć dodatkowe moduły diagnostyczne skupiające się na kapitale społecznym (Putnam 1993, 2000, Fukuyama 1995, 1999, Woolcock & Sweetser 2002), klientelizmie (Katz & Crooty 2005), afektywnej polaryzacji (Tworzecki 2019, Röllicke 2023), nacjonalizmie (Agerval et. al 2017) oraz podstawowych danych demograficznych (płci).

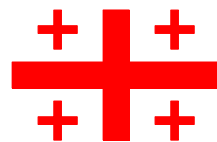
Źródłem inspiracji do diagnozy opinii obywateli gruzińskich na temat UE stanowiły narzędzia oraz modele postaw zaproponowane przez Komisję Europejską i zoperacjonalizowane przez organizację Eurobarometer. Opinie i motywacje gruzińskich obywateli zostały zbadane metodami sondażu diagnostycznego oraz wywiadu. Dzięki zastosowaniu sondażu diagnostycznego w odmianie techniki ankiety CAPI oraz zebraniu reprezentatywnej próby losowo-kwotowej (N=1100), wzorowanej na próbach komponowanych przez organizację Eurobarometer, możliwe było rzetelne uchwycenie ogólnych tendencji statystycznych, wskazujących przede wszystkim, czy Gruzini są zasadniczo pozytywnie czy negatywnie nastawieni do UE. Dzięki dodatkowym komponentom informacji zebranych w sondażu, możliwe było zaobserwowanie jak zmieniają się owe ogólne tendencje w oparciu o znaczące czynniki społeczne, polityczne i ideologiczne. Natomiast dzięki metodzie wywiadu, zrealizowanych techniką zindywidualizowanych pogłębionych narracji, zebraliśmy informacje, na temat osobistej perspektywy badanych w stosunku do nie tylko UE, eksplorując zarówno perspektywę zdeklarowanych zwolenników jak i przeciwników obecnego rządu w Gruzji.

Niniejszy raport skupia się wyłącznie na zaprezentowaniu wyników sondażu diagnostycznego.

Zaplanowane działania badawcze, zostały w całości sfinansowane ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, w ramach tzw. Grantu Interwencyjnego (BPN/GIN/2024/1/00054/DEC/1).

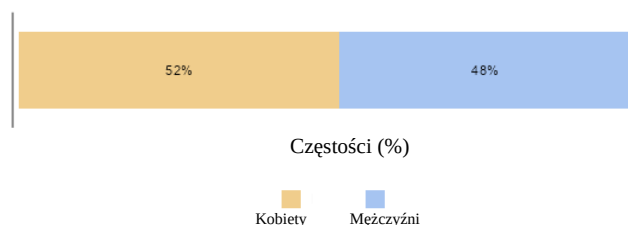
3. Próba badawcza

Sondaż diagnostyczny został zrealizowany na próbie 1100 dorosłych obywateli gruzińskich, zróżnicowanych pod kątem wieku. Pośród ankietowanych było 52% kobiet i 48% mężczyzn. Nieco więcej osób (63%) pochodziło z terenów miejskich. Dominowały w próbie osoby o najniższym poziomie zarobków (46%) oraz wykształceniu średnim wyższym (46%). Próba była zróżnicowana pod kątem regionalnego pochodzenia ankietowanych, a w tej dominowały osoby z Tbilisi (31%).

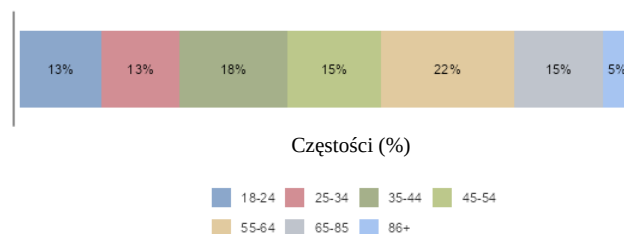
Płeć

D1. Gender

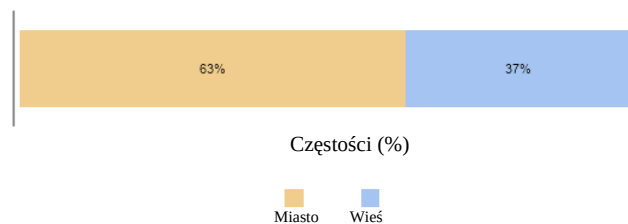
Wiek

D2. Age

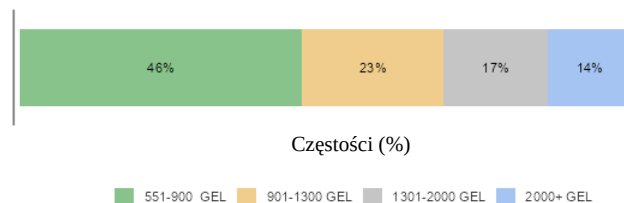
Miejsce zamieszkania

D3. Residence

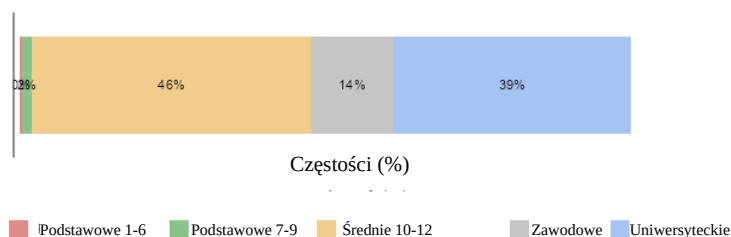
Zarobki

D4. Salary (per month, excluding taxes)

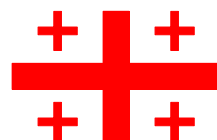
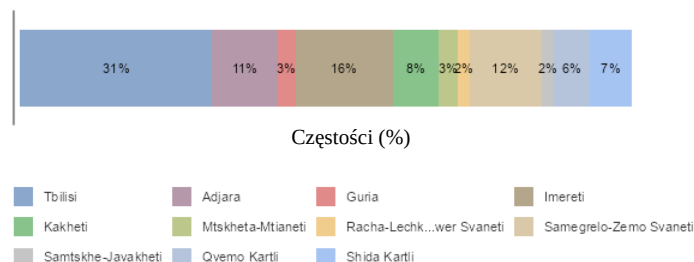
Wykształcenie

D5. Education (obtained diploma)

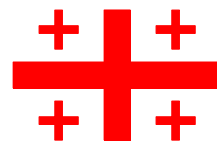

Region zamieszkania

Region

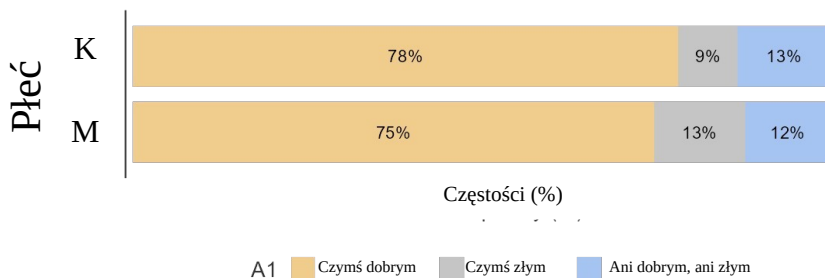

4.1.1 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część I

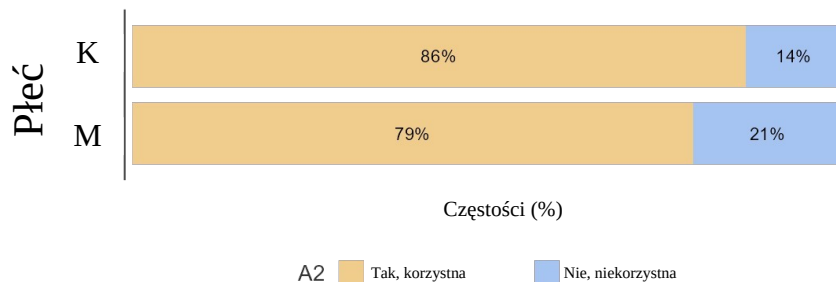
Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że zdecydowana większość Gruzinów uważa, że ich kraj korzysta na współpracy z UE, a członkostwo w UE będzie dla ich kraju czymś dobrym, korzystnym.

Czy myślisz, że przyszłe członkostwo Gruzji w Unii Europejskiej będzie...?

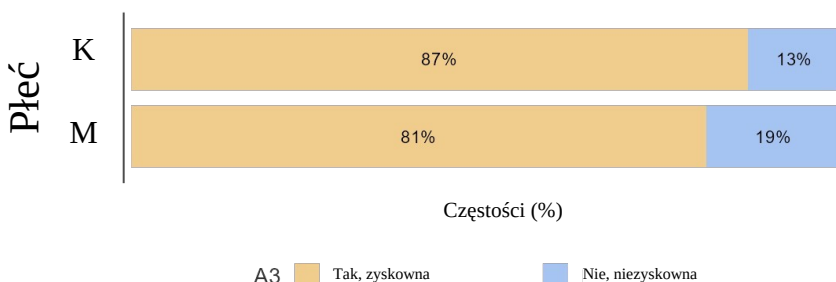
Zdecydowana większość Gruzinów (77%) uważa, że przyszłe członkostwo w UE będzie czymś dobrym.

Biorąc wszystko pod uwagę, czy kooperacja Gruzji z Unią Europejską jest dla samej Gruzji korzystna?

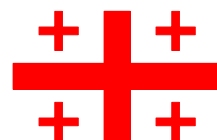

Zdecydowana większość Gruzinów (83%) uważa, że Gruzja odnosi korzyści ze współpracy z UE.

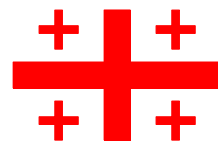
Biorąc wszystko pod uwagę, czy kooperacja Gruzji z Unią Europejską byłaby dla niej zyskowna?

Zdecydowana większość Gruzinów (84%) uważa, że Gruzja zyskała by na współpracy z UE.

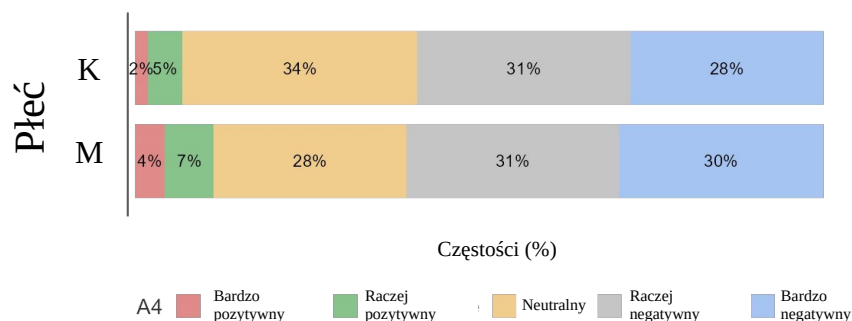

4.1.2 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część II

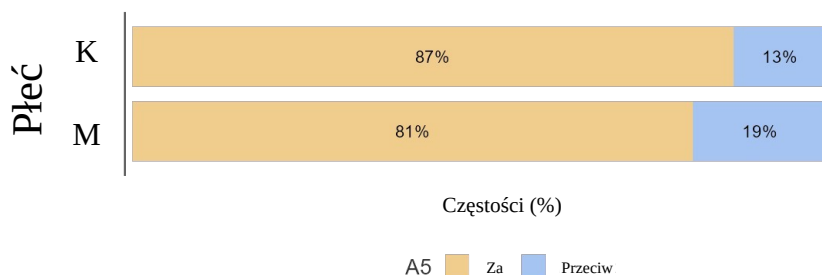
Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że wizerunek UE w oczach większości Gruzinów jest zasadniczo pozytywny. W przypadku opinii dotyczącej potencjalnego członkostwa Gruzji w EU, zdecydowana większość Gruzinów jest za członkostwem i w przypadku referendum zagłosowała by 'za'.

Czy UE tworzy bardzo pozytywny, raczej pozytywny, neutralny, raczej negatywny lub bardzo negatywny wizerunek?

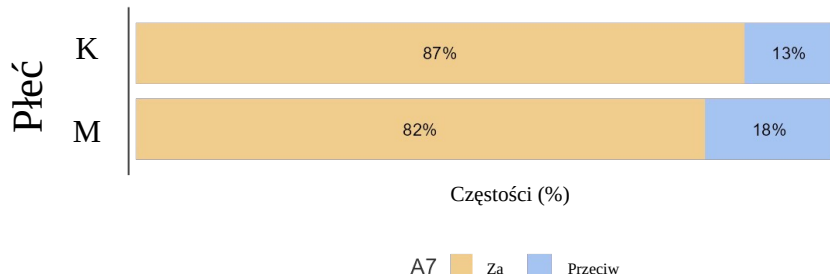
Większość Gruzinów (60%) uważa, że dla nich wizerunek tworzony przez UE jest zasadniczo pozytywny.

Czy jesteś 'Za' lub 'Przeciw' temu aby Gruzja została członkiem Unii Europejskiej?

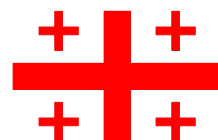

Zdecydowana większość Gruzinów (84%) jest za tym aby ich kraj stał się członkiem UE.

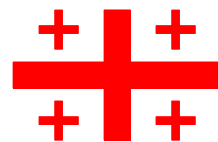
Czy gdyby odbyło się głosowanie dotyczące członkostwa Gruzji w Unii Europejskiej, zagłosował(a) byś 'Za' lub 'Przeciw'?

Zdecydowana większość Gruzinów (84%), w przypadku referendum dotyczącego członkostwa Gruzji w UE, zagłosowała by 'za' wstąpieniem.

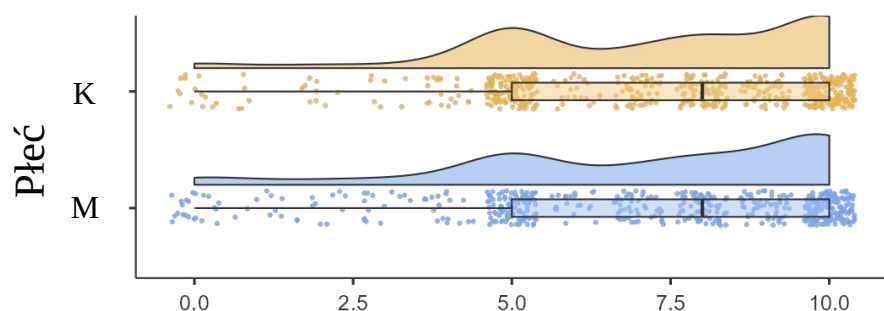
4.1.3 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część III

Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, UE odgrywa pozytywną rolę w dbaniu o pokój na świecie, zwalczaniu terroryzmu oraz wzmacnianiu światowej gospodarki.

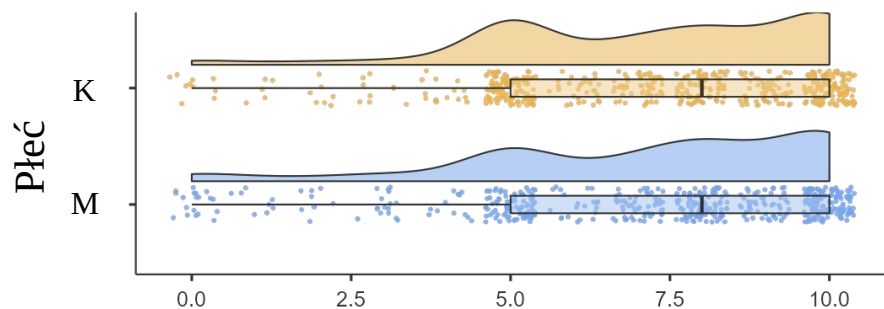
Q: W twojej ocenie, Unia Europejska spełnia pozytywną, negatywną bądź ani pozytywną, ani negatywną rolę w zakresie...

Pokoju na świecie

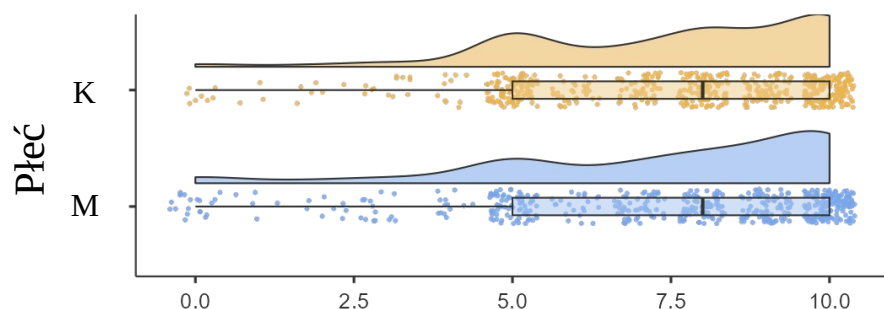
Większość Gruzinów pozytywnie ocenia rolę UE w dbaniu o pokój na świecie.

Walki z terroryzmem

Większość Gruzinów pozytywnie ocenia rolę UE w zwalczaniu terroryzmu.

Rozwoju globalnej gospodarki

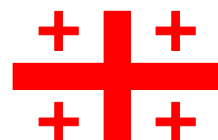

Większość Gruzinów pozytywnie ocenia rolę UE w wzmacnianiu światowej gospodarki.

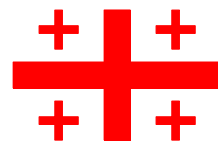
neg neu poz

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

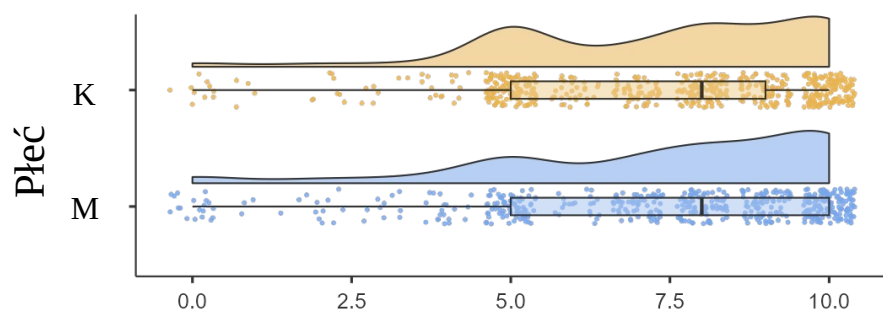
4.1.4 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część IV

Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, UE odgrywa pozytywną rolę w zwalczaniu ubóstwa na świecie i ochronie środowiska.

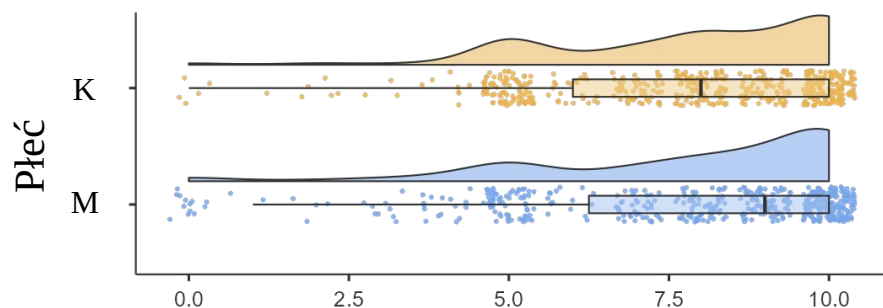
Q: W twojej ocenie, Unia Europejska spełnia pozytywną, negatywną bądź ani pozytywną, ani negatywną rolę w zakresie...

Zwalczaniu ubóstwa na świecie

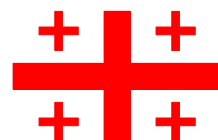
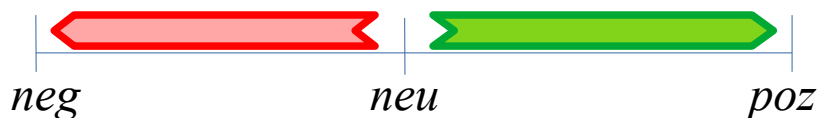

Większość Gruzinów pozytywnie ocenia rolę UE w zwalczaniu ubóstwa na świecie.

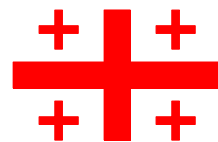
Ochrony środowiska

Większość Gruzinów pozytywnie ocenia rolę UE w ochronie środowiska.

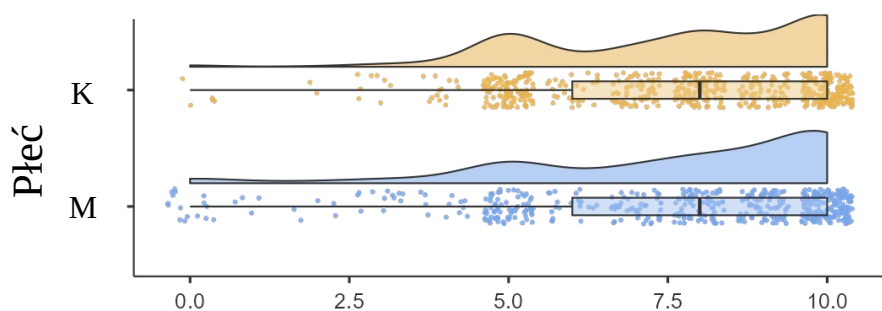
4.1.5 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część V

Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, wstąpienie Gruzji do UE podniosło by ich średni poziom życia, poziom międzynarodowego bezpieczeństwa oraz jakości gruzińskiej demokracji.

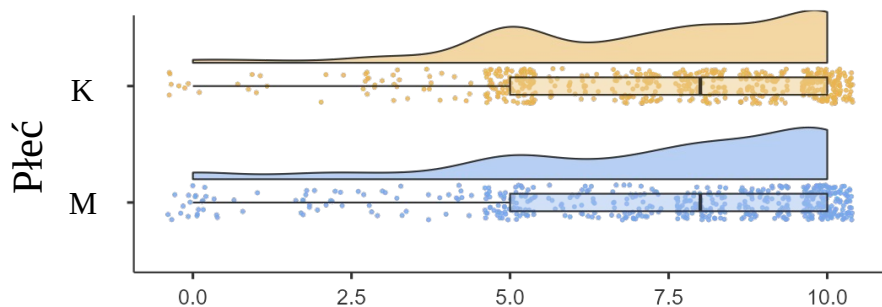
Q: W twojej ocenie, Unia Europejska miała by pozytywny, negatywny bądź ani pozytywny, ani negatywny wpływ na...

Przeciętny poziom życia Gruzinińskich obywateli

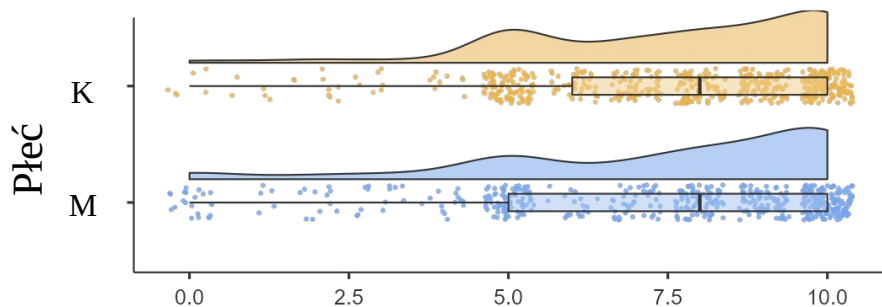
Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE miało by pozytywny wpływ na podniesienie ich średniego standardu życia.

Międzynarodowy poziom bezpieczeństwa Gruzji

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE podniosło by poziom bezpieczeństwa międzynarodowego ich kraju.

Jakości gruzińskiej demokracji

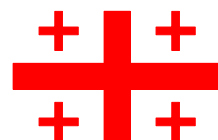

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE poprawiłoby by jakość gruzińskiej demokracji.

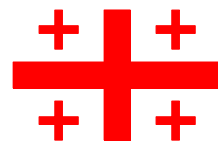
neg neu pos

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

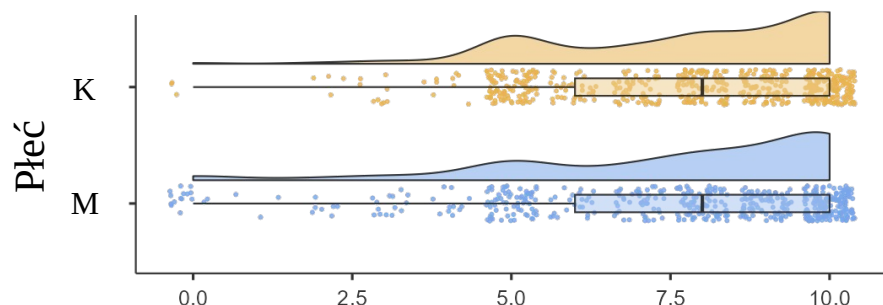
4.1.6 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część VI

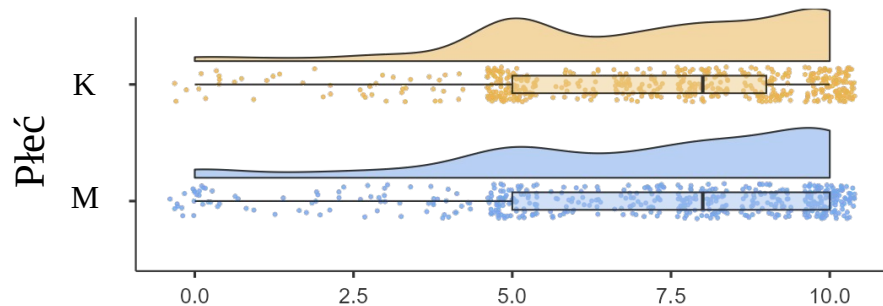
Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, wstąpienie Gruzji do UE miałoby pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy, politykę wewnętrzną oraz zróżnicowanie kulturowe ich kraju.

Q: W twojej ocenie, Unia Europejska miała by pozytywny, negatywny bądź ani pozytywny, ani negatywny wpływ na...

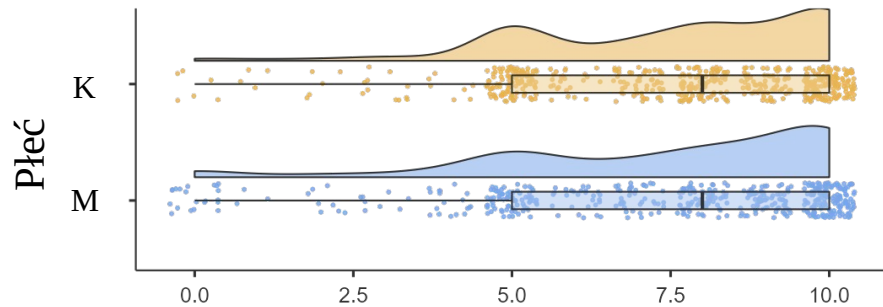
Rozwoju gospodarczego Gruzji

Polityki wewnętrznej Gruzji

Różnorodności kulturowej

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE miałoby pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy ich kraju.

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE pozytywnie wpłynęło by na politykę wewnętrzną Gruzji.

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE pozytywnie wpłynęło by na zróżnicowanie kulturowe.

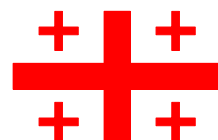
neg

neu

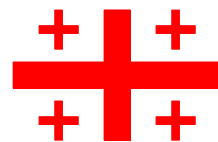
poz

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

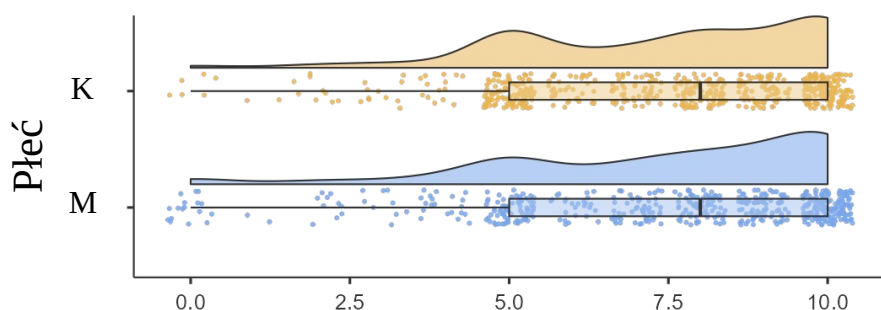
4.1.7 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część VII

Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, wstąpienie Gruzji do UE zmniejszyłoby nierówności społeczne w ich społeczeństwie, przyspieszyło by rozwój technologiczny oraz podniosło by rangę ich kraju na arenie międzynarodowej.

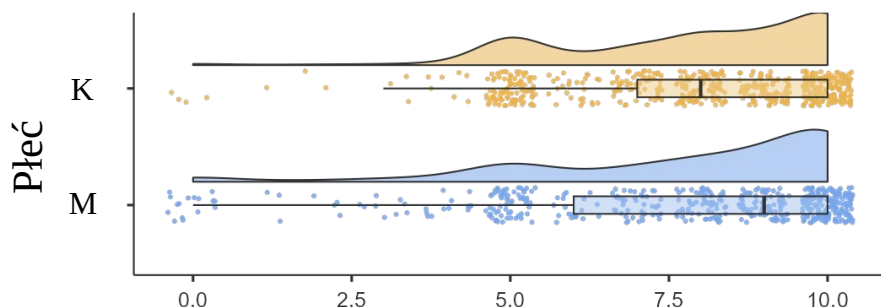
Q: W twojej ocenie, Unia Europejska miała by pozytywny, negatywny bądź ani pozytywny, ani negatywny wpływ na...

Egalitaryzm społeczny w Gruzji

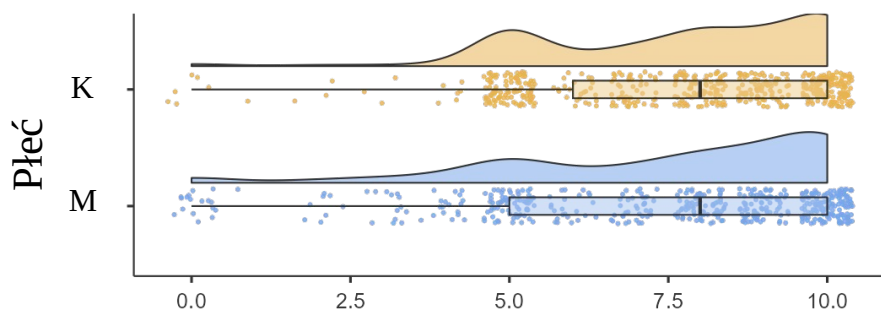
Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE zmniejszyłoby nierówności społeczne w ich kraju.

Rozwój technologiczny Gruzji

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE pozytywnie wpłynęło by na rozwój technologiczny ich kraju.

Rangę Gruzji na arenie międzynarodowej

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE podniosło by rangę ich kraju na arenie międzynarodowej.

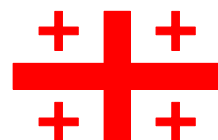
neg

neu

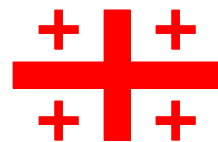
poz

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

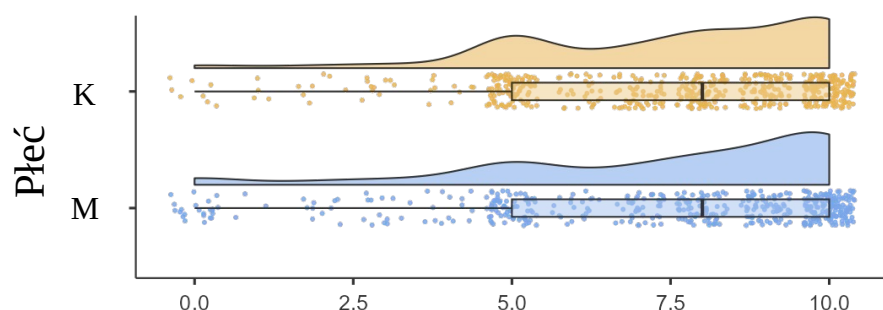
4.1.8 Stosunek obywateli Gruzji do UE – część VIII

Na podstawie niżej zaprezentowanych wyników można wnioskować, że w opinii Gruzinów, wstąpienie Gruzji do UE zabezpieczyłoby suwerenność oraz zwiększyło wolność mediów i prasy w ich kraju.

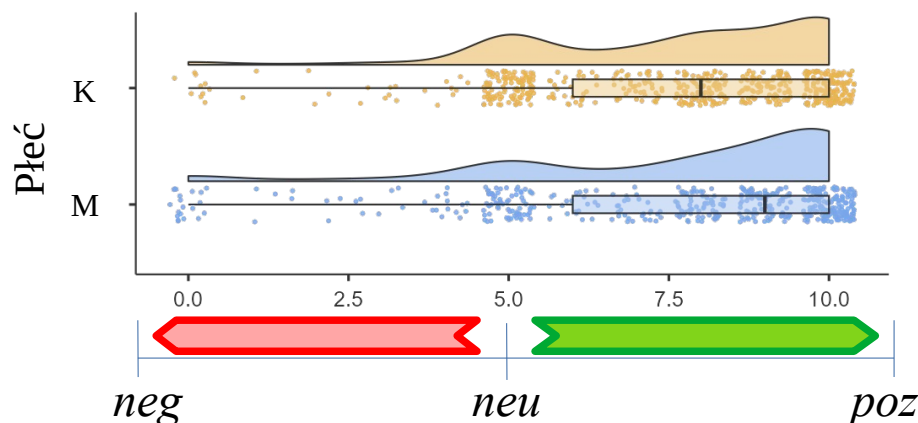
Q: W twojej ocenie, Unia Europejska miała by pozytywny, negatywny bądź ani pozytywny, ani negatywny wpływ na...

Suwerenność Gruzji

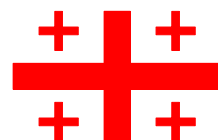

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE zabezpieczyłoby suwerenność ich kraju.

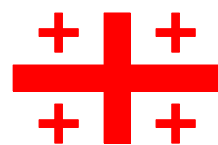
Wolność mediów/prasy w Gruzji

Większość Gruzinów uważa, że wstąpienie do UE wzmocniłoby wolność mediów i prasy w ich kraju.

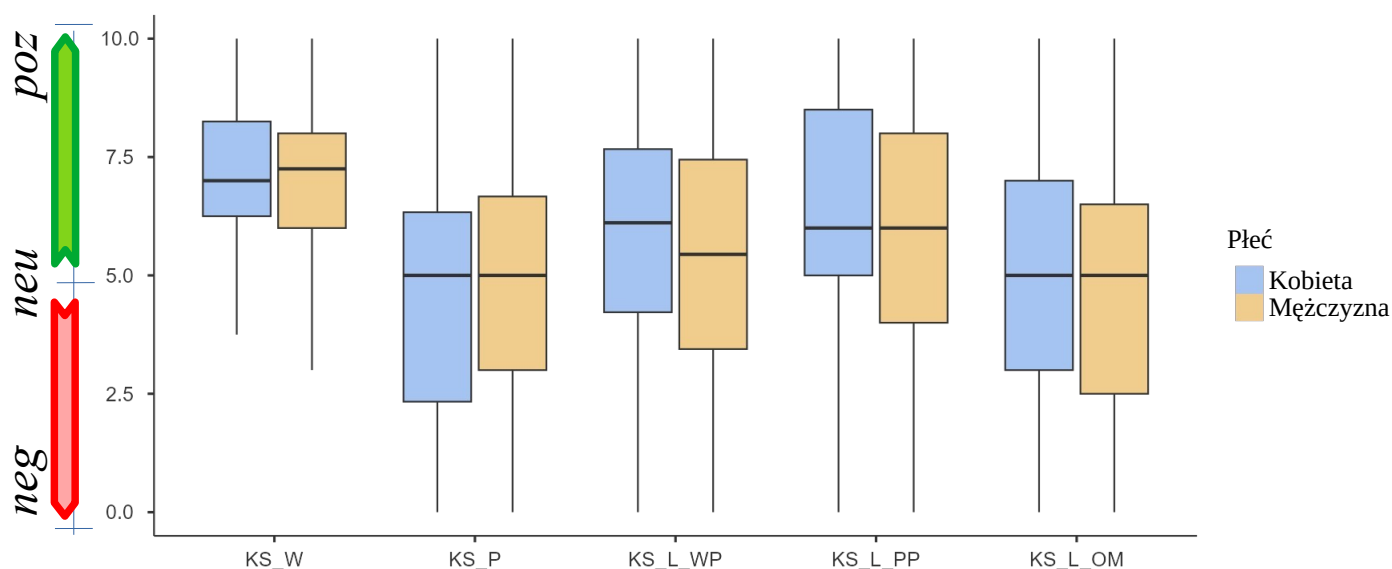
4.2 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie indywidualnego kapitału społecznego

Kapitał społeczny był rozumiany jako poziom zaufania wyrażany w trzech wymiarach: wiążącym (bliscy, znajomi, przyjaciele), pomostowym (inni, obcy) i łączącym (instytucje i organizacje). Ten ostatni został podzielony dodatkowo na trzy podwymiary: instytucji i organizacji władzy państwowej (wymiar sprawiedliwości, policja, armia, partie polityczne, służby publiczne, media rządowe, Gruziniński Kościół Ortodoksyjny, system edukacji oraz regionalne samorządy), organizacji pożytku publicznego (media prywatne, organizacje pozarządowe) oraz organizacje międzynarodowe (NATO i ONZ).

Respondenci proszeni byli aby ocenili swój poziom zaufania do wszystkich wybranych podmiotów na skali od 0 (całkowity brak zaufania) do 10 (całkowite zaufanie). Podane przez respondentów oceny, zostały zagregowane w ramach poszczególnych wymiarów w postaci średnich arytmetycznych.

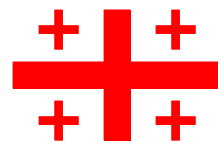
Na poziomie ogólnych wyników można wnioskować, że Gruzini mają pozytywne nastawienie do bliskich oraz neutralne do obcych, instytucji i organizacji państwowych oraz organizacji międzynarodowych (nie odnotowano znaczących różnic na poziomie płci).

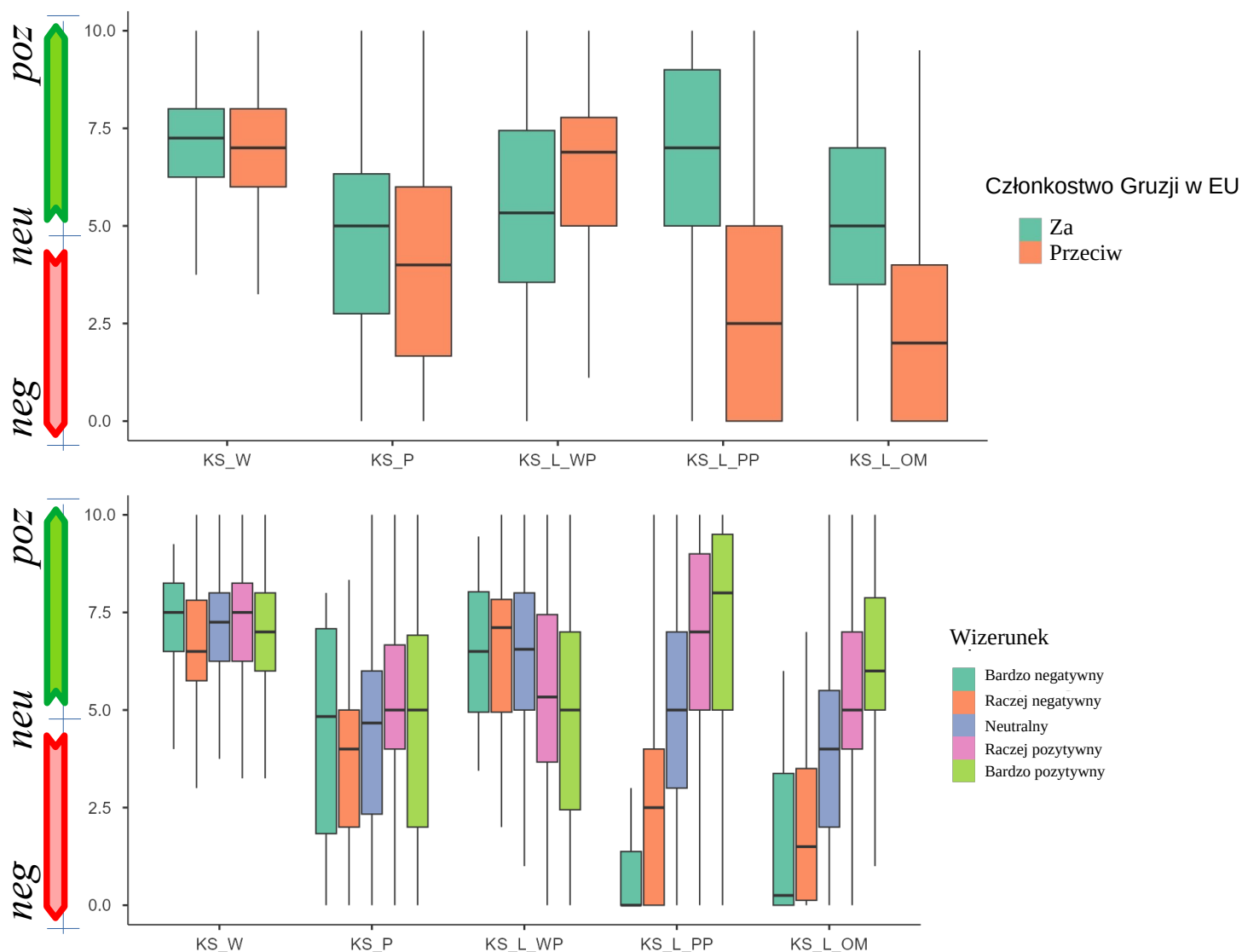
Legenda: KS_W – kapitał społeczny wspólnotowy, KS_P – kapitał społeczny pomostowy, KS_L_WP – kapitał społeczny łączący do instytucji i organizacji państwowych, KS_L_PP – kapitał społeczny łączący do organizacji pożytku publicznego, KS_L_OM – kapitał społeczny do organizacji międzynarodowych;

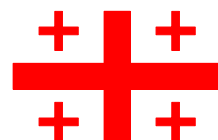
4.2.1 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie indywidualnego kapitału społecznego

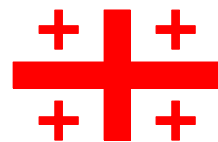
Analiza porównawcza kapitału społecznego, na bazie deklaracji respondentów, czy zagłosowaliby za wstąpieniem ich kraju do UE oraz jak oceniają obecny wizerunek UE, ujawniła że Gruzini będący przeciw akcesji oraz mający negatywną opinię na temat wizerunku UE, cechowali się zasadniczo niższym kapitałem wiążącym w stosunku do organizacji pożytku publicznego oraz organizacji międzynarodowych.

Legenda: KS_W – kapitał społeczny wspólnotowy, KS_P – kapitał społeczny pomostowy, KS_L_WP – kapitał społeczny łączący do instytucji i organizacji państwowych, KS_L_PP – kapitał społeczny łączący do organizacji pożytku publicznego, KS_L_OM – kapitał społeczny do organizacji międzynarodowych;

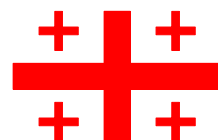
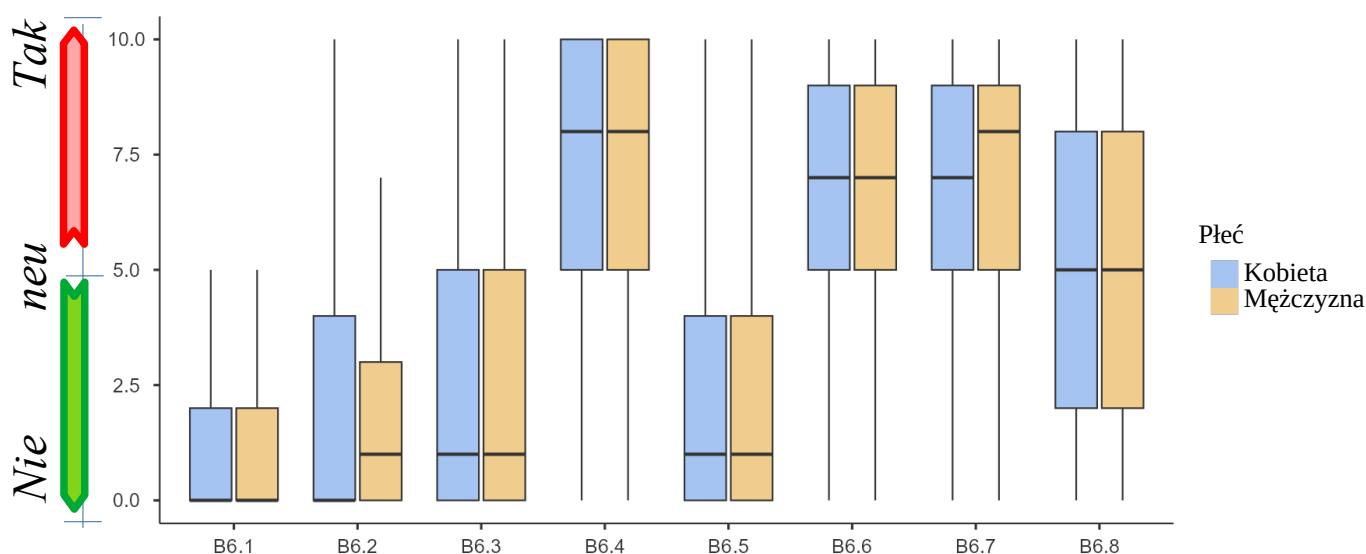
4.3 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie akceptacji praktyk klientelistycznych

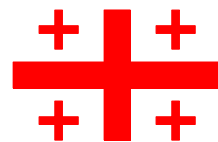
Praktyki klientelistyczne rozumiane były jako intencjonalne działania podejmowane przez rząd bądź partie polityczne w stosunku do potencjalnych i realnych wyborców, a które nosiły znamiona asymetrycznych, faworyzacyjnych i instrumentalnych. Pytano zatem respondentów, czy rząd powinien dawać pieniądze tylko tym co go popierają (B6.1), czy powinien tłumaczyć publiczne wydatki swoim obywatelom (B6.2), czy partie polityczne powinny działać tylko dla dobra swoich zwolenników (B6.3), czy należy popierać partie polityczne które wywiązują się z obietnic wyborczych (B6.4), czy nie należy krytykować rząd który nie wywiązał się ze swoich obietnic wyborczych (B6.5), czy polityka to gra o sumie zerowej (B6.6), czy warto popierać partie które działają w partykularnym interesie danego respondenta (B6.7) oraz czy głosowanie jest inwestycją, która wynika z kalkulacji zysku i strat (B6.8).

Respondenci proszeni byli aby ocenili jak bardzo zgadzają się z wyżej wymienionymi postulatami (0-całkowicie się nie zgadzam, 10-całkowicie się zgadzam).

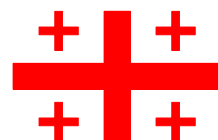
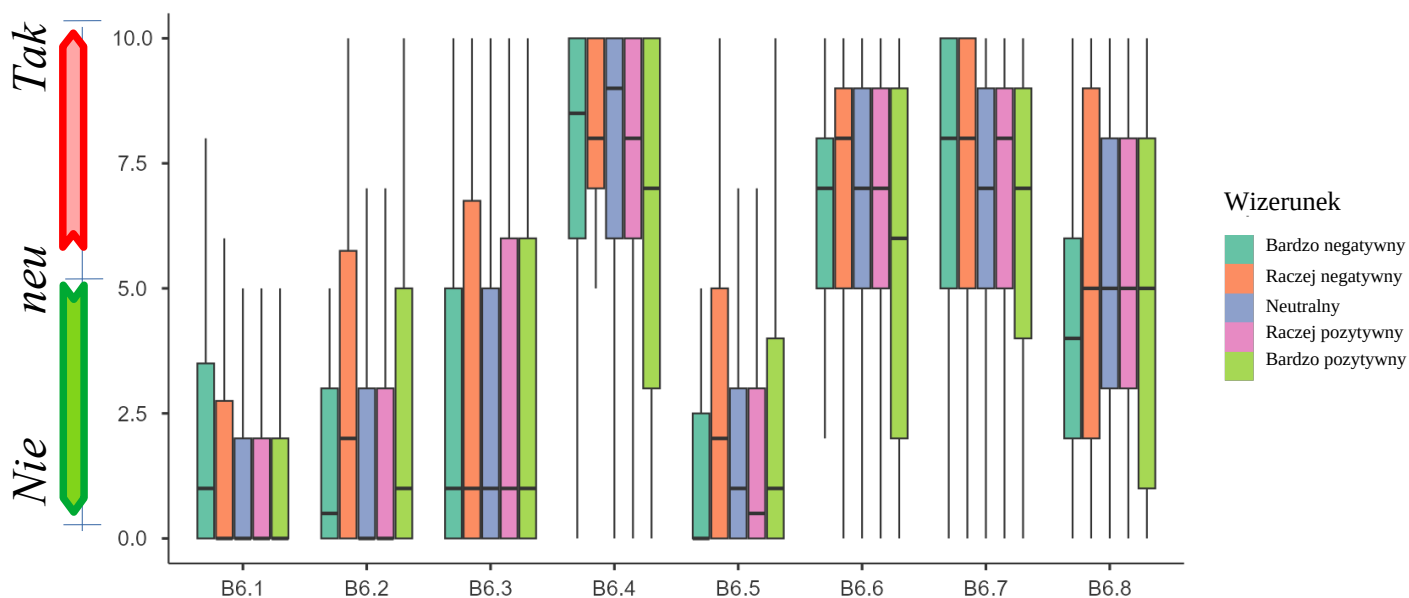
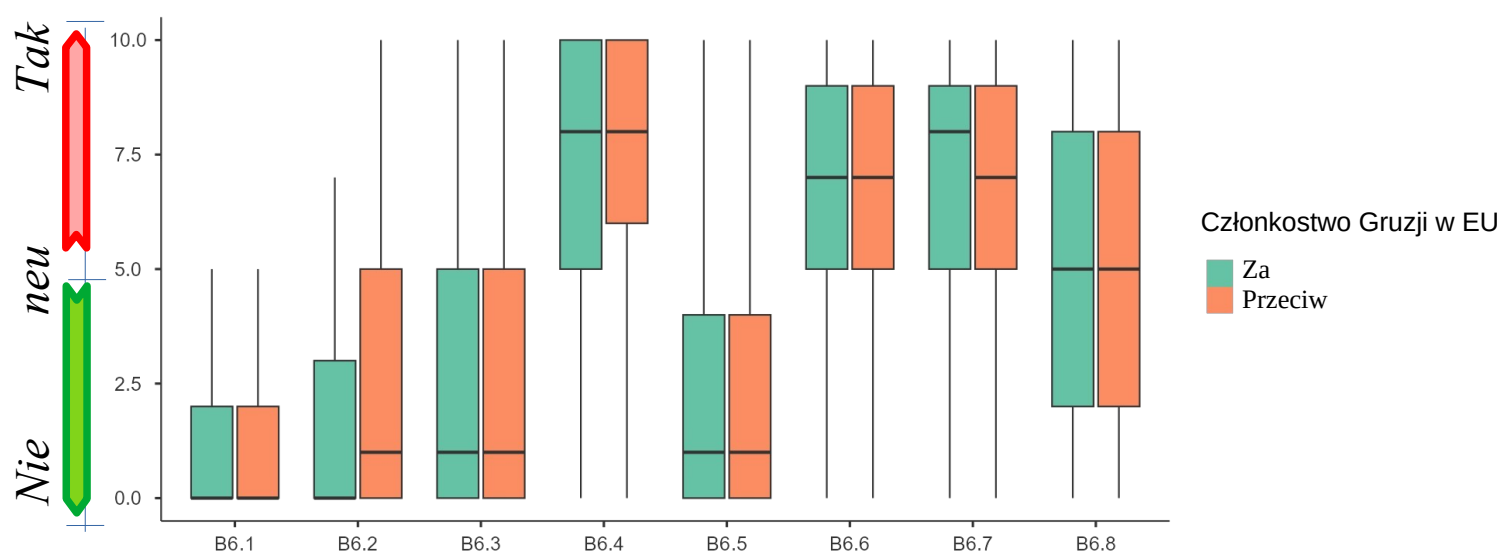
Na podstawie uzyskanych ogólnych wyników, można było wnioskować, że Gruzini manifestowali przychylne postawy względem takich praktyk jak poparcie dla partii wywiązujących się z obietnic, wizji polityki jako grze o sumie zerowej oraz popierania partii które działają na rzecz partykularnych interesów (nie odnotowano przy tym znaczących różnic między kobietami, a mężczyznami).

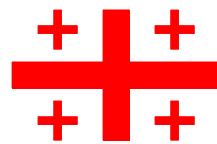
4.3.1 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie akceptacji praktyk klientelistycznych

Analiza porównawcza, na bazie deklaracji respondentów, czy zagłosowaliby za wstąpieniem ich kraju do UE oraz jak oceniają oni obecny wizerunek UE, ujawniła że w obu przypadkach nie zachodzi istotne różnicowanie stopnia akceptacji praktyk klientelistycznych.

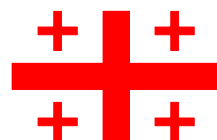
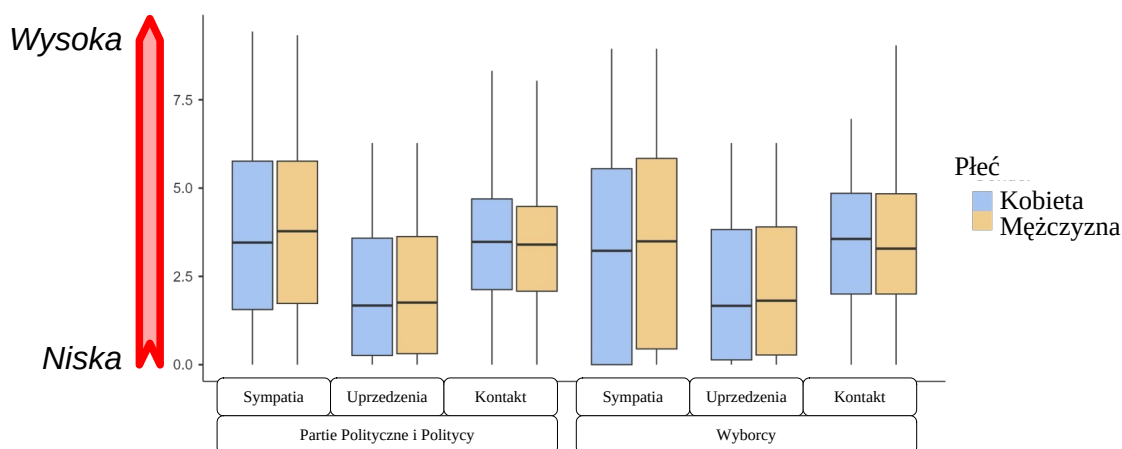
4.4 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie odczuwanej afektywnej polaryzacji

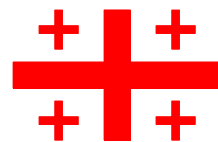
Afektywna polaryzacja została zdefiniowana (Iyengar, Sood, and Lelkes 2012, Tworzecki 2018, Wagner 2021, Rollike 2023) jako postawa w skład której wchodzi jednocześnie odczuwanie pozytywnych sentymentów w stosunku do partii i wyborców z którymi jednostka się identyfikuje oraz negatywnych sentymentów do partii i wyborców, z którymi jednostka się nie identyfikuje. Odczuwanie sentymentów następuje na trzech poziomach: subiektywnie odczuwanej sympatii i antypatii do danej partii oraz wyborców, pozytywnej i negatywnej stereotypizacji polityków danej partii i jej wyborców oraz dążenia i unikania kontaktu z politykami danej partii i jej wyborcami.

Respondenci byli proszeni o to aby wyrazili na skali od 0 do 10 jak bardzo lubią dane partie polityczne oraz ich wyborców, aby ocenili jak bardzo politycy danej partii reprezentują określone negatywne i pozytywne cechy i zachowania oraz jak silnie odczuwają potrzebę do intencjonalnego spotkania się bądź aktywnego unikania kontaktu z politykami danej partii i jej wyborcami. Wyniki ocen zostały zagregowane, poprzez uśrednianie w ramach poszczególnych wymiarów oraz wyrażone ważonym dystansem (Wagner 2019), czyli wielkością zróżnicowania ocen. Im większe zróżnicowanie ocen, tym bardziej afektywnie spolaryzowana była jednostka (0 oznaczało całkowity brak polaryzacji, 10 maksymalne spolaryzowanie).

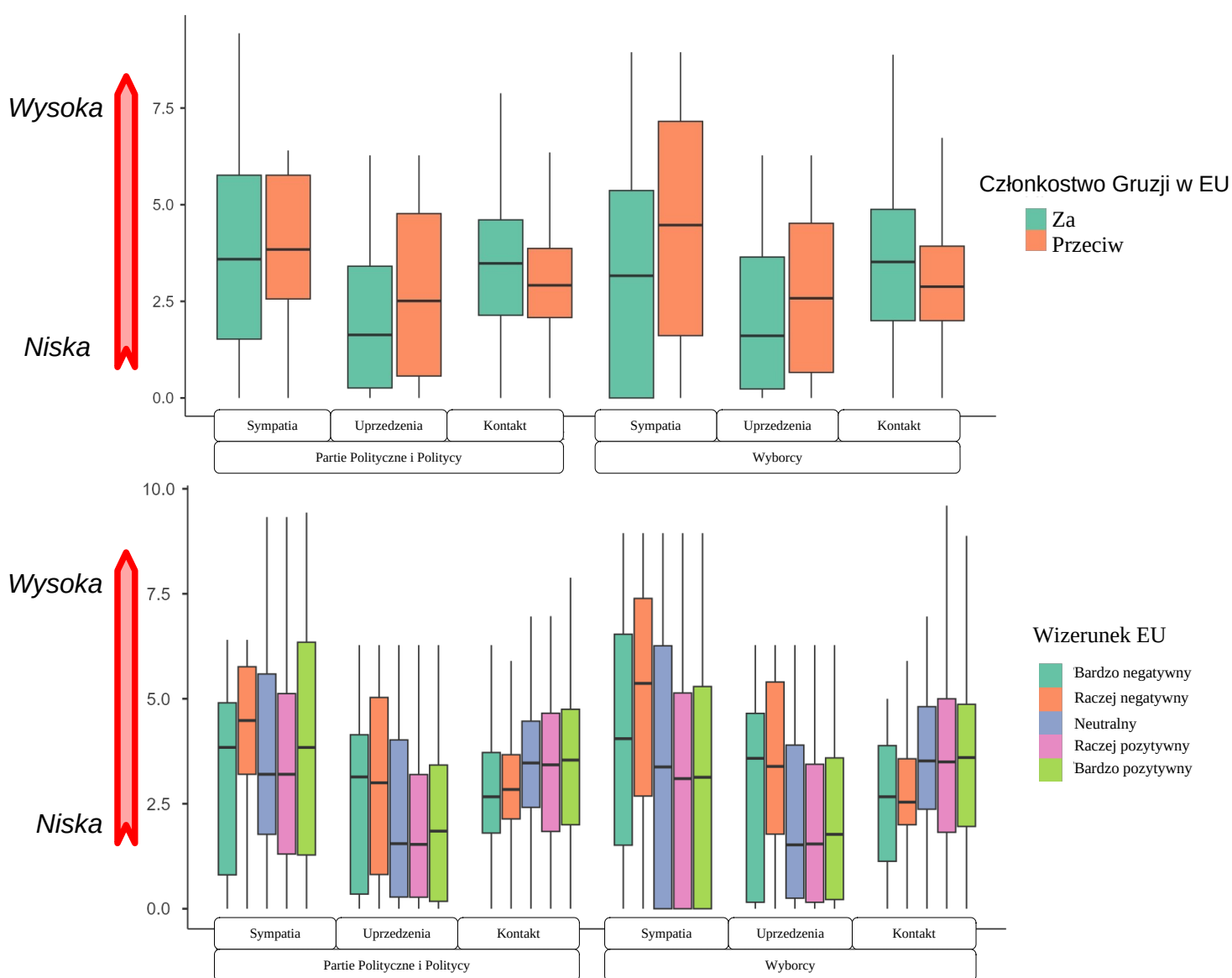
Na podstawie wyników ogólnych można było wnioskować, że poziom polaryzacji gruzińskiego społeczeństwa był niski bądź umiarkowany, a największa polaryzacja odnotowana była w sferze kontaktu z politykami danych partii oraz ich wyborcami.

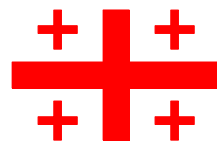
4.4.1 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie odczuwanej afektywnej polaryzacji

Analiza porównawcza na bazie deklaracji respondentów, czy zagłosowaliby za wstąpieniem ich kraju do UE oraz jak oceniają oni obecny wizerunek UE, ujawniła że w obu przypadkach nie zachodzi istotne różnicowanie aktywnej polaryzacji. Jedynym wyjątkiem zdaje się być wymiar sympatii/antypatii względem wyborców, w którym Gruzini przeciwko akcesji oraz mający negatywny obraz UE, odczuwali znacząco silniej afektywne spolaryzowanie w porównaniu do tych za przystąpieniem i o pozytywnym obrazie UE.

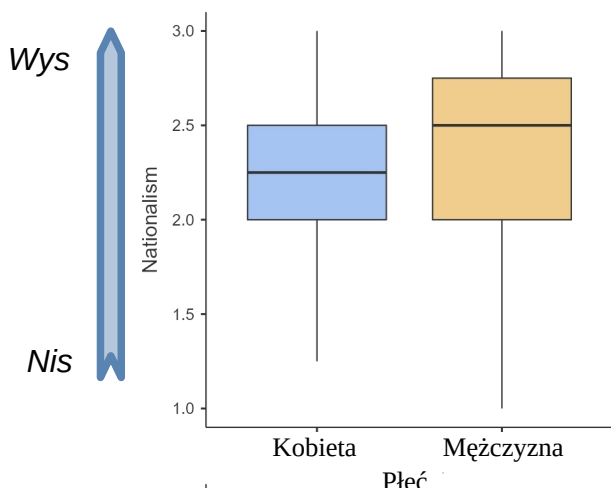

4.5 Stosunek obywateli Gruzji do UE w perspektywie poglądów nacjonalistycznych

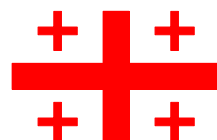
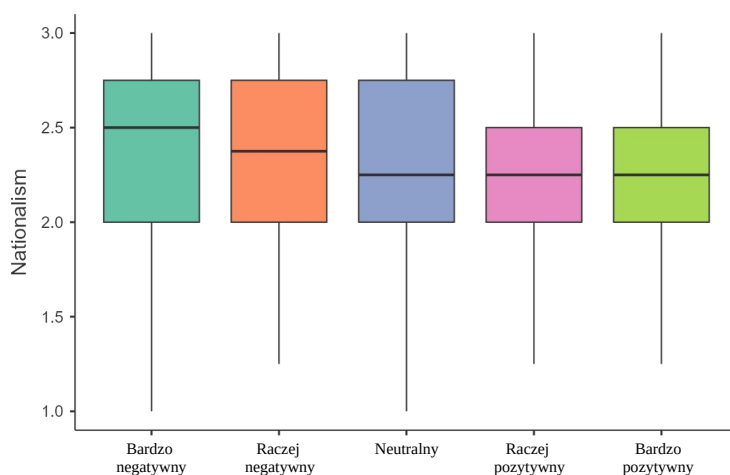
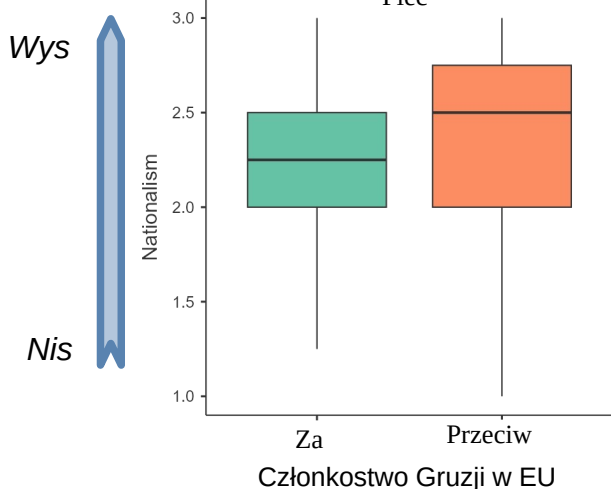

Poglądy nacjonalistyczne zostały zdefiniowane (Agarwal et.al. 2017) jako odczuwanie dumy narodowej, specyficzna hierarchizacja priorytetów rozwojowych własnego kraju (militaryzacja/bezpieczeństwo) oraz gotowość jednostki do walki o własny kraj.

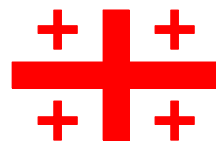
Poproszono zatem respondentów aby ocenili jak silną dumę odczuwają z bycia obywatelem Gruzji, co według nich powinno stanowić w najbliższym czasie priorytet rozwojowy na rzecz ich kraju, jak duże zaufanie mają oni do armii oraz czy byliby gotowi iść walczyć w wojnie za własny kraj. Odpowiedzi respondentów zgodnie z zaleceniami twórców skali zostały przekonwertowane na skalę od 1 (słabe przekonania nacjonalistyczne) do 3 (silne przekonania nacjonalistyczne) oraz zagregowane w ramach jednego indeksu.

Zarówno wyniki ogólne jak i porównawcze ujawniły, że Gruzini cechują się relatywnie wysokim poziomem nacjonalizmu, który nie ulega istotnej zmianie pod wpływem opinii co do akcesji oraz odbieranego wizerunku UE.

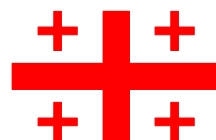

5. Podsumowanie wyników

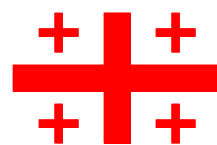

Wielowymiarowa analiza postaw, ujawniła bardzo pozytywne nastawienie gruzińskich respondentów w odniesieniu do UE. Społeczeństwo gruzińskie chce aby ich kraj stał się członkiem UE, ma przekonanie iż będzie to fakt pozytywnie oddziałujący na wszystkie istotne sfery życia oraz posiada zasadniczo pozytywny obraz tejże organizacji.

W przypadku różnicowania się postaw względem UE pod wpływem czynników społecznych oraz ideologicznych, wykryto istotne oddziaływanie kapitału społecznego i afektywnej polaryzacji. Osoby będące przeciw akcesji Gruzji do grona krajów UE oraz mające negatywny obraz UE, cechują się niższym kapitałem społecznym łączącym w odniesieniu do organizacji pożytku publicznego oraz organizacji międzynarodowych oraz odczuwają silniejszą afektywną polaryzację w zakresie odczuwanej sympatii/antypatii względem wyborców.

6. Bibliografia

Agarwal, V., Afrin, S., Breunig, R. V., Weldeegzie, S., & Zhang, T. (2017). Nationalism and Economic Openness: The cross-country evidence revisited. <https://openresearch-repository.anu.edu.au/server/api/core/bitstreams/79cd720a-62a0-45f3-ab60-74fae19af757/content>

Fukuyama, F. (1995) *Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity*. Hamish Hamilton. Londyn.

Fukuyama, F. (1999). *Social Capital and Civil Society*. The Institute of Public Policy George Mason University. <https://www.imf.org/external/pubs/ft/seminar/1999/reforms/fukuyama.htm>

Iyengar, S., Sood, G. & Lelkes, Y. (2012) Affect, Not Ideology: A Social Identity Perspective on Polarization, *Public Opinion Quarterly*, 76(3), 405–431. <https://doi.org/10.1093/poq/nfs038>

Katz, R.S. & Crotty, W. J. (2006) *Handbook of Party Politics*. SAGE.

Putnam, R. D., Leonardi, R., & Nonetti, R. Y. (1993). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7s8r7>

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Touchstone Books/Simon & Schuster. <https://doi.org/10.1145/358916.361990>

Röllicke, L. (2023) Polarisation, Identity and Affect-Conceptualising Affective Polarisation in Multi-Party Systems, *Electoral Studies*, 85: 1-16. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2023.102655>

Tworzecki, H. (2019). *Poland: A Case of Top-Down Polarization*. The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science 681(1): 97-119. <https://doi.org/10.1177/0002716218809322>

Wagner, M. (2021). Affective polarization in multiparty systems. *Electoral studies*, 69, 102199. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2020.102199>

Woolcock, M. & A. T. Sweetser. (2002). *Bright Ideas: Social Capital—The Bonds That Connect*. ADB Review 34(2).

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

